

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ 77 א. מרטון ד"ר

50 AGORA 6 OLDAL

TEL-AVIV, 1973 MÁRCIUS 8., CSÜTÖRTÖK

7496. szám

FEL AKARTÁK ROBBANTANI AZ EL-AL ÉS KÉT IZRAÉLI BANK FIÓKJAIT NEW YORKBAN

Amerikai és izraeli biztonsági szervek ébersége elhárította a terrorista merényletet — Pokolgépes autót találtak az El-Al állomásépületénél a Kennedy repülőtéren — Nixon a terror elleni nemzetközi fellépést követel

New York (IFP, STA). — AZ FBI, az amerikai federais nyomozóiroda és az izraeli biztonsági szervek segítségével tegnap idejében elhárították a terrorista merényletet az El Al repülőterénél, valamint a Bank Leumi és a Discount Bank new-yorki fiókjait ellen. Az FBI által adott információ alapján a new-yorki rendőrség robbanási szakértői idejében ártalmatlanná tették az épületek előtt autókban elhelyezett nagyerőjű pokolgépeket.

A Kennedy repülőtéren, az El-Al állomás épülete előtt délben fél 1-kor az Avis társaságtól bérelt zöld, új típusú Plymouth autókban egészen szokatlanul összeállított pokolgépet találtak. Az autókban két plasztikzacskó feküdt robbanóanyagokkal, továbbá 35 benzint tartalmazó plasztiktartályt és három egyenként 10 kilogrammos, bután gázzal megtöltött tartályt. A gáz-tartályokhoz volt erősítve az időzített robbantóeszközök. Készségtelen, hogy a pokolgépes robbanás nemcsak pusztított, hanem nagyszabású tüzet is okozott volna.

A rendőrség már megállapította, hogy ki bérlette az autót, de úgy a hatóságok, mint az izraeli kirendeltségek megtagadják minden felvilágosítást. Nem lehetett pontosan megállapítani, hogy milyen merényletet hárítottak el az Ötödik Avenuen fekvő két bankfióknál, de a jelek arra vallanak, hogy ott is pokolgépes autót találtak. A két bankban, valamint az El-Al repülőterénél állomásépületében tegnap zavartalanul folyt a munka. Az El-Al szóvivője New Yorkban tegnap nagy dícsértéssel említette a new-yorki, a federais és az izraeli biztonsági tiszteket éberségét és együttműködését, amely megakadályozta a terrorista tervek végrehajtását.

Ez az első eset, hogy Amerikában ilyen nagyszabású merényleti kísérletet lepleztek le izraeli intézmények ellen. Egy nappal az eset előtt John Murphy kongresszusi

Emelkedett a Kineret szintje

A Kineret szintje az utóbbi két napon 4. a legutóbbi eszések kezdete óta pedig összesen 8 centiméterrel emelkedett, ami azt jelenti, hogy a tó vízmennyisége 12 millió köbméterrel gyarapodott, de a tó szintje még mindig 1,5 méterrel alacsonyabb az általánál.

Chartumból jelentik, hogy a terrorista merénylettel kapcsolatban letartóztatott hat szudáni, köztük a libanoni nagykövetség két alkalmazottját. Az egyik további letartóztatott, Száid Achmed Chálifá, a libanoni nagykövetség napi hírbulletinjének a szerkesztője. Valamennyien hadbíró-ság elé kerülnek.

Az egyik chartumi napilap tegnap facsimileben közölte a szudáni nagykövetség megszólalásának pontos tervét, a Líbiába szökött Abu Meruán kézírásában. Szudán beiruti nagykövete tegnap késő este elnöke sürgős üzenetével kereste fel Száib Szlam libanoni miniszterelnököt. Előzőleg Jászser Aráfáttal találkozott, aki komor arccal távozott a megbeszélésről.

Nixon elnök utasítására

KISSINGER KÉSZITI ELŐ A KÖZEL-KELETI TÁRGYALÁSOKAT

Az elnök tanácsadója kezelésbe veszi a Közel-Kelet, az energia-források, a valutaválság, Európa és Japán problémáit — Kissinger néhányhetes szabadságra megy

New York (STA, UPI). — Nixon elnök utasítására Henry Kissinger professzor a mellette működő szakértők segítségével előkészíti a gyorsított tárgyalásokat a közel-keleti megoldásról, valamint az USA, Európa és Japán közötti problémákról való tárgyalást.

Az erről szóló jelentést James Reston, a New York Times diplomáciai főmunkatársa közölte tegnap lapjában. Reston rendszerint elsősorban van informálva arról, ami a Fehér Házban történik. Beszámolója szerint a valutaválság, az energia-források kérdése és a Közel-Kelet állnak a kormány munkarendjének élén a külpolitikai téren. A Fehér Ház kiértékelése szerint Európa és a Közel-Kelet problémái összefüggnek egymással, mert az arab-izraeli viszály kihát a petroleum-ellátásra, amely komolyan érinti Európát.

Kissinger professzor most alaposan előkészíti mindezeknek a problémáknak újabb kiértékelését és kiértékelését, ugyanúgy, mint annak idején gondosan előkészítette a pekingi és moszkvai akciókat — írja Reston. Ezen új tevékenysége mellett azonban még sok teendője lesz az Amerika és Kína, valamint Észak-Vietnám közötti kapcsolatokról. Mielőtt belekezdene új munkájába, néhány heti szabadságra megy.

Kissingernek majd el kell döntenie azt az alapvető kérdést, hogy Amerika aktív szerepet vállaljon-e a közel-keleti konfliktusban, vagy csak a szomszédok közötti kompromisszum érdekében.

GOLDA MÉIR:

A Golánról lemondani — ostobaság lenne

„Legszébb vívmányunk, hogy jemenita asszonyok írni-olvasni tanulhassanak” — Nagyszerű ünnepség a Madison Square Gardenben — A Brandeis egyetem jogi disz doktorává avatták a miniszterelnököt — Rendkívüli biztonsági intézkedések Golda Méir védelmére

New York (STA, R. UPI). — „Kellemebb ígent mondani, mint nemet. Amikor nemet mondunk, azt mondják ránk, hogy csökönnyesek és merevek vagyunk. Szívesebben mondanánk ígent, hogy jobban kedveljünk bennünket, de a zsidó történelem iránti kötelességünk életben maradni, hogy a nemzedékek álma megvalósítsa majd rajon. Izraelnek erősen és kitartóan kell lenni, hogy fennmaradjon. Akarjuk, hogy kedveljünk bennünket, de még inkább akarunk élni, ezért, ha nemet kell mondanunk — továbbra is nemet mondunk” — mondotta Golda Méir miniszterelnök kedden este megtartott nagyhatalús beszédében a new-yorki Madison Square Gardenben, ahol mintegy 4000 fővel meztelen zsidó közönség tartott ünnepséget Izrael állam fennállásának negyedszázados évfordulója alkalmából.

— Ha olyan ostobák lennénk, hogy elhagynánk a Golán-fennsíkot — hangzott az —, az arabok nem kellene nagy hősöknek lenniük ahhoz, hogy visszajöjjenek régi állásaikba és lőjjenek ránk. Izrael békét akar a Közel-Keleten, de nem mond le semmi olyan területről, melyet létfontosságúnak tart védelme érdekében.

A miniszterelnök megemlékezett hat évvel ezelőtti megjelenéséről. „Kellemebb ígent mondani... ugyanezen a helyen. 1967 június 11-én, közvetlenül a hatnapos háború után megkérdezték titeket, hogy ha azt követelik tőlünk, hogy térjünk vissza az előző határokok mögé, megtegyük-e azt? Emlékeztek még a feleletre?”

A tömeg egy emberként válaszolt most is, mint akkor: „Nem, soha többé”

New York város nevében Lindsay polgármester fogadta a miniszterelnököt s bejelentette, hogy New York városa a maga részéről a legteljesebb támogatásban részesíti a jubileumi ünnepségeket, melyek hat héten keresztül tartanak. A megnyitó ünnepség április 30-án lesz a város háza épületében és június 10-én a Fifth Avenuen megrendezendő nagyarányú felvonulással ér véget. Az ünnepségek keretében kiállítások és más rendezvények is lesznek.

GOLDA MÉIR:

„Kellemebb ígent mondani... ”

Az ünnepélyen Golda Méir mellet jelent meg a távozó Jicchák Rábin nagykövét, valamint kinevezett utóda, Szimchá Dinitz, Joszef Tekoa, Izrael UNO-megbízottja, valamint Dávid Rivlin konzul.

Az ünnepélyt megelőzőleg tartották Golda Méir jogi disz doktorát avatását a bostoni Brandeis egyetemen. Golda Méir ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy Izrael legnagyobb vívmányai nem katonai jellegű, hanem maga az állam létezésének ténye. „Harcolnunk kellett, ez szomorú tény, de hála Istennek, minden katonai erőpróbából győztesen kerültünk ki. Hogy mikor jön el a béke ideje, még nem tudom, de biztos, hogy előbb-utóbb eljön.”

„Ha egyetlen mondatban kellene kifejezmem legnagyobb eseményünket, úgy azt mondanám, hogy ez abban a tényben jut kifejezésre, hogy jemenita asszony megtanulhat nálunk írni-olvasni, anélkül, hogy férje ellenézne.”

A miniszterelnök ismételt felhívással fordult az arab államokhoz, hogy teyenek lépéseket a békés egymás mellett élés érdekében.

A biztonsági hatóságok a legszélesebb körű övintézkedéseket fogantatosították az egyetemen és környékén. A Springold Auditoriumot, ahol a szertartást tartották, tüzetes vizsgálat alá vették az ünnepség kezdete előtt.

Az épület előtt a Zsidó Védelmi Liga mintegy 300 embere szem patia-tüntetést tartott, velük szemben pedig anticomista csoport sorakozott fel, mely Golda ellen tüntetett. Rendzavarásra nem került sor.

IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint mára a szél gyengülése és az eszések csökkenése várható. Hőmérsékletek: Jeruzsálem 5-16. Tel Aviv 10-17. Haifa 10-15. Ludd 8-16. Naharia 7-16. Ejlát 12-22 fok.

POMPIDOU ÉS LECANUET VALASZTÁSI SZÖVETSÉGET KÖTÖTT

A reform-mozgalom megegyezése a De Gaulle-párttal megakadályozhatja a baloldali győzelmet a választások második fordulójában

Párizs. (Reuter, IFP). — A De Gaulle-párt tegnap választási szövetséget kötött a reform-mozgalommal, hogy a parlamenti választások vasárnap, második menetben elhárítsa a baloldali front uralomra jutását.

Az új választási koalíció egyelőre még ingatag alapokon áll, mert a reformmozgalom egyes jelöltjei nem hajlandók lemondani körzetükben jelölésükről, hogy biztosítsák De Gulle párti jelölt megválasztását a baloldali jelölttel szemben. Főleg Párizsban mutatkozik ellenkezés, annak ellenére, hogy Jean Lecanuet, a Reform-párt vezetője nyíltan kijelentette ugyan, mindent elkövet, nehogy a kommunizmus újra a kormányba kerüljenek Franciaországban.

A Pompidou elnök vezetése alatt lefolyt tanácskozások nyomán létrejött választási szövetség csak tegnap reggel került nyilvánosságra, miután éjfélkor lejárt a jelölések határideje. Az első forduló 3.020 jelöltje közül csak 944 vett részt a döntő második fordulójában, amelyben a képviselőház 432 mandátumát töltik be. Az első fordulóban már megválasztottak 58 képviselőt. Legalább 350 mandátumra sorsa a jobboldali és baloldali koalíció jelöltjei közötti küzdelemben dől el.

A szocialisták és a kommunizmus csak egy jelöltet állítanak minden körzetben, míg az első fordulóban kommunista és szocialista jelöltek külön léptek fel. A második fordulóban az a baloldali jelölt szerepel, aki az első fordulóban a legtöbb szavazatot kapta.

A baloldal a múlt vasárnap választásokon a szavazatok 46 százalékát kapta, a De Gaulle-párt 38 százalékot és a Lecanuet, valamint Servan-Chehrer vezetője alatt álló reform-mozgalom 12 százalékot. Az új koalíció eszerint 50 százalékot biztosítana a kormány számára.

Jean Lecanuet nyilván belátta, hogy nincs kilátása 30. mandátum megszerzésére, bár ennyi szükséges ahhoz, hogy önálló parlamenti frakcióként elismerjék pártját. A kormánypárttal való együttműködés valószínűleg biztosítja számára ezt a minimumot.

Maurice Couve de Murville miniszterelnök győzelmét Párizs körzetében biztosították látszólag, ezzel szemben Maurice Schuman külügyminiszter kilátásai kétségesek.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett anyánk, nagyanyánk

BRÓDY MIHÁLYNÉ

(szül. Pirnitzer Elza)

Subotica — Tel-Aviv

85 éves korában elhunyt. A temetést menet má, 1973 március 8-án, csütörtök délután 1.45-kor indul a Dafna-utcai halottasházból a chiloni temetőbe.

Gyászolják: lánya Gergely Klári (Baby) valamint unokái: Anikó és Andris

★ Rövid hírek a nagyvilágból ★

RÓMA: Olaszország 1500 kórházának 35 ezer orvosa tegnap két napos sztrájkba kezdett és a kórházakban csak életveszélyes eseteket kezeltek. Az orvosok munkafeltételeik és fizetésük feljavítását követelik, miután kollektív szerződésük december végén lejár. A kórházak sztrájkjának vezetője szerint a követelt fizetésemelések összege 700 millió lírát tesz ki. A kórházak azt is követelik, hogy az orvosok csak az állam szolgálatában álljanak, és ne fogadjanak magánpraxiseket a kórházakban, vagy azokon kívül.

BAGDAD: Irák 7 millió dollár összegű segélyt nyújt Egyiptomnak hadügyi kiadásai fedezésére. Az iraki „forradalmi parancsnoksági tanács” (a kormány) tegnap hozta az erre vonatkozó határozatot. Irák a múlt hónapban 3 millió dollárt adományozott a terrorista szervezeteknek, a „harcban elesett hősök” családjaik megsegítésére.

BEIRUT: A libanoni ügyészség vádat emelt „ismeretlen tettesek ellen”, akik a múlt hét végén pokolgépet helyeztek el a ciprusi lofogó alatt futó Sounion görög hajón, amely a robbanás következtében elsüllyedt. Beiruti hivatalos körök szerint azonban ez a vád nem jelenti azt, hogy már tényleg megállapították volna a robbanás okát, hanem csupán szokványos, formális lépésről van szó. A hajótársaság beiruti ügynöke még mindig azt állítja, hogy kázan-robbanás történt.

RABAT: Szovjet katonai küldetés érkezett kedden Marokkóba, hogy tárgyalásokat folytasson a marokkói hadsereg parancsnokával. Az El Al című lap szerint mindenképp pótkatapulták és löszérrel ellátott gépek szállításáról van szó. Az 1967-ben vásárolt orosz gyártmányú tankok számára. Marokkó külügyminisztere januárban magasan rangú katonatisztek kíséretében járt Moszkvában.

LONDON: Az angol vasutasok tegnap váratlanul újabb sztrájkot tartottak és a hatóságok rádión figyelmeztették a főváros környékének lakosságát, ne is kísérelje meg az eljutást munkahelyére Londonban, mert ha el is jut oda, nem tud majd hazatérni. London külvárosaihoz összerögzöltek az autók ezrei és három kilométer hosszú autósorok akadtak el. Ugyanakkor tovább folyik a kórházi személyzet, valamint a gázművek dolgozóinak sztrájkja.

HELSINKI: Olle Forsberg, a pilóták nemzetközi szervezetének elnöke bejelentette, hogy a március 14-re egybehívott nagygyűlésen benyújtja lemondását. A pilótakapitány, aki 1969 óta áll az IFALPA élén, kijelentette, hogy a repülőgépról elszaporodó következtében a szervezet irányítását tulságos terhet rótt rá. Forsberg elhagyja a Finnair, finn állami repülőársaságot is.

FEHÉR HÉT MINDEN ÁGYNEMŰ ÉS TÖRÜLKÖZŐ

ENGEDMÉNYNÉL IS NAGYOBB ENGEDMÉNNYEL
1973 március 4., vasárnaptól március 16-ig, péntekig

Nem kell félni, hogy összebegy.
Minden ágyneműn rajta a címke:

SANFORIZED

00016
U.L. 808
UNIC. ELO. ON.
C. U. LOG. O. U. EN. U.
CCCI

לביעור נגע הטירור

השיבות מיוחדת נודעת להגנת נשוא סודא, גיפס נויירי בפרשת הרצה בארטום. השוב, שהמלך חוסיין לא עומד בדרך במערכה, אלא עוד שלוש ערבי הכרוי מלחמה נגד אירגוני ה-כחלים גם נויירי נוכח לדעת כי בסופו של דבר הגוים עם על יוצרו ומעריב את שלטונם.

כיוון השבוע הערבים בהם נטו נשוא סודא (מירת משרדו הפלסטיני) נאום והגיונו הפוכי לפי עשו ה-מבטים, ששע לאייסבל, על פי החוק גם ההוצאים ייעשו, וכרעה אין לנו סובח להשוש שבתורה זו רצה לשלם רק מסויימים.

כל זה טוב ויפה, אך יש באומי של נויירי קטע הראוי שימתייב מיוחדת, זו הפעם הראשונה הוכח לא על-ידי ששע שלטונם אין בין אירגוני הטירור השונים אלא הבדל סיסמאני בלבד. קיים קשר אירגוני הדוק בין ה-פחה, האירגון לשהונו שלטון (אשף) לבין, ססטמבר השוהרי, הן בשטח המנון הפעולות והן בשטח ה-ביצוע. על שיתוף הפעולה בין הווייט השוהרי תיעוד העיבוד, כי ראש הקשר צה וזה עם סגן מנהל לשכת הפחה-בארטום, לשכה שנתנית מחסינות דו-פלימית. ולא זו בלבד שהיא היה ידע וזו רב לפני המסיבה שגוררות על קיומה, כי אם קיבה המנהל לה-הסתתרה בה.

שעור הפעולה לפני נויירי של נוגד יריי פנה הפעולה ניוסון בקריאה לה-מדינת-המערב שיסתרו בכל-המחשבות נגד הטירור, המאיים לשבש את הקשרים בין הקהלים בין הקהלים השונים. מבחינת העיתוי קריאה זו באה ברוב הנכון, יש לקוות שהמדינה המערב יינצו לקריאתו של הנשיא ניוסון וב-מחנה משותפים יעשו לביעור הנגע הזה. המאיים לא רק על ישראל ומדינות העולם כולו, אלא גם על ארצות ערב כחוק.

**ELŐFIZETÉSI DJ
HAVONTA 16.— FONT**
Tel Aviv, POB. 831.
Postabank: 4-0444-6
HAIFA
Hirdetések felvétele:
Sachar,
Shapira u. 13.
8—20 óráig, tel.: 66 24 53
Előfizetés és este 8 óra
után hirdetések:
Grünberger,
tel. 52 70 10
Levontin u. 24., I. em.
Postabank: 4-26984-2.
JERUSALEM
Előfizetés és hirdetések:
Erdős,
Telefon: 22 47 23,
délután 4—6 között.

— Dr. Jozsef Burg belügyminiszter utasítására 21 napos fogházbüntetésnek kitöltése után ki toloncolták az országból Dominic Alain Giordana francia állampolgárt, aki szabályos vízum nélkül tartózkodott az országban és más ember útlevélével akart elutazni. A belügyminisztérium szóvivője közölte, hogy itt-tartózkodása idején Giordanán több ízben tartóztatta le a rendőrség apróbb vétségek miatt.

8 kirakatlunk és 30 éves gyakorlatunk segít a könyvvalogatásnál
HADASH
Tel-Aviv, Nesz Ciona utca 4 (Járkon szállónál) Tel. 59684

IRTÓHADJÁRAT A TERROR ELLEN
Megkülönböztetett fontosságot tulajdonított annak a magatartásnak, amelyet Dzsáfer Numeyri szudáni elnök tanúsított a chartumi gyilkosság ügyében. Fontos, hogy Huszejn király nem áll ma elszigetelten a fronton, hanem egy második arab uralkodó is meghirdette a háborút a terror-szervezetek ellen. Numeyri is meggyőződött arról, hogy a végén a Gólem fellázad alkotói ellen és megrendíti azok hatalmát.

MÁRKUS (Mária) MARIKÁT
szül. 1929-ben Nagygyarmason apja Márkus József dipl. mérnök, régiségkereskedő, — szül. Budapestben; apai nagyapja Mandler Emánuel kultúr-mérnök, aki régiségeket árult 1939-ben. Márkus Józsefnek két testvére volt: Gyula és László.
KERESI
LEO GUDNER
3728 Edgewale Rd., Toledo, Ohio 43606, U.S.A.

A közmunkai hivatal rövidesen új építést kezd meg a Szinájban, amely a Szent Katalin kolostort Di-Záhávval (Dáháb) köti össze. Ily módon jelentős mértékben megkönnyítik a Szináj-félsziget szívében fekvő, festői szépségű kolostor szárazföldi megközelítését.

A Mifal Hápájisz húzása
Az utolsó sorozatok kapatazók a Mifal Hápájisz terme mellett, a sorshúzás napján, — Tel-Aviv, Heftman 3., este 6.55-ig.

A JÖVŐ TANÉVTŐL KEZDVE Bevezetik a kötelező nemi felvilágosítást az ország minden iskolájában

Az ötödik tanévben kezdődik az arab nyelv tanítása

A közoktatási minisztérium az elkövetkező tanévtől kezdve két újítást vezet be az elemi- és a középiskolai oktatásban — jelentette be Jigál Álon közoktatási miniszter Migdál Hámeck olé- városkában tett látogatása során.

A változó, modern társadalmi viszonyok figyelembevételével — mondotta Álon — a minisztérium elhatározta, hogy fokozza a helyes, harmonikus családi életre irányuló oktatást, amit már zsenge gyermekkorban kell oktatni. Ugyancsak fokozott súlyt helyez a minisztérium a jövőben az arab nyelv oktatására, ami kötelező tantárgy lesz az ötödik, hatodik és hetedik tanulmányi évben. A nemi felvilágosítást már az elemiiskola első osztályában kezdik meg és 12 éven át, egészen az érettségig folytatják. Némi, a különleges követelményeknek megfelelő módosítással, az állami választás iskoláiban is bevezetik a nemi felvilágosítást.

Jigál Álon elmagyarázta, hogy a nemi felvilágosítás a biológiai, anatómiai és fiziológiai órákon kívül más, szociológiai, illetve pszichológiai elemeket is tartalmaz és a tantervet a közoktatási minisztérium, valamint az egyetem szakértőinek közreműködésével készítették el.

JIGÁL ALON
Haladjunk a korral...
Az arab nyelv oktatásáról azt mondotta Álon miniszter, hogy már több kísérlet volt a mindennapi arab nyelv oktatására zsidó órák körében, és most tanulmányozzák azt a lehetőséget, hogy a kötelező idegen nyelvek

egyikévé tegyék az arabot. A probléma tanulmányozására, illetve javaslatok kidolgozására különleges bizottságot neveztek ki, amely rövidesen benyújtja jelentését. A határozat megindoklásában annak szükségét hangsúlyozta, hogy az ország zsidó és arab lakosai szabadon beszélhessenek egymással. Ezért inkább a mindennapi, mint az irodalmi arab nyelv oktatására fektetik a hangsúlyt. Ezzel kapcsolatban megemlíttette, hogy rövidesen új tantervet is kidolgoznak az arab-izraeli viszony oktatására.

Végül bejelentette a miniszter, hogy az elkövetkező tanévben nem emelik a tandíjat és a lehető segekhez mérten további könnyítéseket vezetnek be a tandíjmentesítés terén. Az elkövetkező tanévben — mint már korábban közölték — kiterjesztik a kötelező oktatást a 10-ik tanulmányi évre is a 10. osztály tanulmányi egyenlege teljes tandíjmentességgel élvez majd. A terv az, hogy négy éven belül százszázalékos legyen a tandíjmentesség a 10-ik osztályban. Kijelentette Álon miniszter, hogy a jelenleg folyó reform a középiskolai oktatásban meg a mostani évtized előtt befejezést nyer. Fokozatosan bevezetik a meghosszabbított tanulmányi napot is az ország minden iskolájában.

A közoktatási miniszter, aki meglátogatta a migdál-hámecki tanintézeteket, meglegésztéte fejezte ki a látottak, illetve a tanulmányi nívó felett, miután több „vizsga-kérdést” intézett a tanulókhöz.

EGYSZER FIZET, NÉGYSZER HIRDET
Küldje el a 4* számú lapra

VEZSEK használt autót, trizsidereket, felosztásokat, órákeseit, eredő tárgyakat, antik butorokot, magas áron. Tel. 37424.
● **ASZTALOS** TÁLY televízió javítások, antenna szerelés és javítás 822077
● **ISMERKEDESEK** és egyéni, közvetlen barátság minden kornak az egész országban. Összeköttetések turisztikai/nökel és olékkal. Tikotkivás biztosítva. „Ofen” nemzetközi intézet, Ben-Jehuda 9., tel. 58540. 51007 este 10-ig megszaki-ás nélkül.
● **Konyhai** gépeket keresünk allandóra, péntek és szombatra. Szálok éterem, T. A., Derech Petach Tikva 99.
● **AVENUS** — padlófenyészítés, **PETACH-TIKVA** szobas lá- kások 85 ezer fonttól. Beköltözés 6-8 hónap múlva. „Netarim” Petach Tikva, Hagáná u. 17. Tel. 919383.
● **„HAMAVRIV”** padló csiszolás és fenyesítés, svájci polírozás — valamint nagykarítás. 24324.
● **ASZTALOS** vállalat faburkolatokat és galériákat. T.A., tel. 55147.
● **TELEFON** 285319, délután 16—21. Altalános vagy részbeni remont, építés, csempézés, meszelés, tapéta, vízil. Budapestben; apai nagyapja Mandler Emánuel kultúr-mérnök, aki régiségeket árult 1939-ben. Márkus Józsefnek két testvére volt: Gyula és László.
KERESI
LEO GUDNER
3728 Edgewale Rd., Toledo, Ohio 43606, U.S.A.

Takarítási munkákra, a délutáni órákban **KERESÜNK takarítók/nöket**
Kohén, Haifa, Szará u. 6., tel. 04-531338, 12—15 közt.

W.I.Z.O * NATANJA
Március 18-ikán, vasárnap este 8-kor
JELMEZES PURIMEST
a Wizo összes termeiben.
Jelmez nem kötelező.
A hangulatot **KLEIN GYURI** zenekara biztosítja.
Jelmezverseny értékes díjakkal
* Tombola * Zletes vacsora * Sárm el-sejki kumciz * Gulyás és különböző házi ételkülönlegességek olcsó árakon.
Jegyet helyszíne miatt biztosítsa előre a Wizo-cháveránknál

KLEIN ANDRÁS HERENDI PORCELÁN
Hermann Lipót, Kádár Béla, Szász Endre és más híres művészek festményei, **Tel-Aviv, Rothschild 89**
Telefon: 623 759

Általános **tisztviselőt/nöt** keresünk lókéletes írvit és angol tudással. A két nyelven gépelt tudó előnyben.
Írásbeli jelentkezés: **„DORINA”**
Rámát-Gán, Aha Hillel u. 25

VIDAM PURIMEST
NATANJAN, A HOH-BAN, (Sohám u. 6)
március 18-ikán, a jökevdvi mükedvelő-gárda közreműködésével.
Konferát: **Benedek Pál**
Mindenkit szeretettel várunk!

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

17.30: MINISZTERIUMI OKTATÓFILM
17.40: DAKTARI — „Rémület az erdőben”
18.30: RÖVID HÍREK arab nyelven
18.32: GYEREKEK A MI UT CÁNKBOL — „Furnlyák”
18.47: TÉVÉ VITA arab nyelven
19.30: HÍREK és hírmagyarázat arab nyelven
20.00: MORÁSA — „A forrás” — Judaisztikai kulturhíradó
20.30: MÁBÁT HIRMA-GAZIN
20.50: HAWAII ÖT-O — „Leo párd a sziklán”
22.25: HÍREK. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátkivá

ISKOLATÉVÉ
8.15: Számítan a 6. osztálynak
9.05: Tanácsadás a 7. osztálynak
9.30: Angol a 9. osztálynak
9.55: Technológia a 9. osztálynak
10.45: Óvodásoknak
11.05: Biológia a 9. osztálynak
11.25: Számítan az 5. osztálynak
12.00: Geometria a 9. osztálynak
12.20: Természettan a 6. osztálynak
13.15: Francia nyelvlecke
16.00: Geometria a 9. osztálynak
16.14: Angol a 10. osztálynak
16.34: Technológia a 9. osztálynak
16.51: Film

AZ ESTELGES VALTOZASOKERT NEM VALLALUNK FELELOSSEGET

FLEISCHER KÁROLY SIVAJARA
Fleischer Károly olyan kor- gényisége megkövetelte az álta- lenos megbecsülést.
Nyolcvan éves korában be- kezveket halála nemcsak közvet- len családját, fiát, lányát, unokáit és dédunokáit döntötte gyászba. hanem az Új Kelet egész dolgozó gárdáját, amelynek közserzetében álló tagja volt.

The Israel National OPERA
Bemutatók:
8/3 * 10/3 Tel-Aviv
14/3 Jeruzsalem
22/3 Haifa
JANCSI ÉS JULISKA
Humperdinck operája
*
OROSZ ÉS ROMÁN TÁNCOK
11/3
EGY ÉJSZAKA VELENCÉBEN
Johann Strauss operettje

Szönyegtisztító és javító üzem: PORÁT és KÁRMEL
* Szönyegtisztító és javító szakemberek.
* Meghatalmazott kárbeccslők.
Gyors szolgálat a vevő lakásától és vissza
Jaiffa, 54-es u. 6. sz., tel. 824120.

★ ZORBA ★
EJNELI MULATO * JAFFA, JEFET U. 15.
Tel. 821-243.
Az éjjeli mulató, amely egy szinten van a világ legelső lokál- jaival, teljes és nemzetközi nlóju műsoraival.

Szenzációs műsor a Zorbában!
● **GINA BARON**
Ragyogó braziliai együttes énekel és táncol
● **DUO EUTY**
ritka attrakció
● **HELLENSKY**
komikus attrakció a párizsi „Folles Berger”-ből
● **EVA**
strip-tease a párizsi „Lido”-ból
● **DELLACISE**
szonglőr egy keréken
● **BIZARO BROTHERS**
fantasztikus szonglőrök

SZOMBATON 5.30-KOR OTORAI IFA.
Aki bemutatja ezt a hírdést, az ötórán csak 5 font beléptdíjat fizet első itfall.

Március 16—17-én
BRAZILIAI PURIM KARNEVAL
Helyrendelés csak a bárban

A Kól Jiszráél udósinuá új hullámhossza:
A-MUSOR: Az egész országban (telj. kivételével) 522 méter; Jeru- zsalem 522 és 256 méter; Kijai 221 méter.
B-MUSOR: Országszerte 457 mé- ter; Jeruzsalem 457 méter; Jeru- zsalem 457 méter; Haifa és Nyu- rat-Gali 249 méter; CAT 355 mé- ter és Kirjat Smona 340 méter.
AZ FM MUSOROKÉVITTE:
A-MUSOR: Jeruzsalem 91.3. Haifa 87.6. Kijai 99.25.
B-MUSOR: Jeruzsalem 95.5. Hal- 88.

A **HADSEREG RÁDIÓJA**: 1286 ki- loherz (230 méter) az ország egész területén.
Az irráeli rádió külfordára sugár- zott magyar nyelvű adása minden este 20.45 órakor a 33.3 és 31.17 hullámhosszon hallható.

5733. Adár II. 4.
1973 március 8. csütörtök
ALLANÓG HÍRKOZÁSOK
(Csak netkozpokon)
A-MUSOR
8. 9. 10. 11 (könyvü néber). 14 (és lapsemle). 15. 16. 17. 18. 19 (és hangk. 20. 21. 22. 23. 24 órák)
B-MUSOR
6.05 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. (könyvü néber). 19.30 (Héber dalok). 20.30 (román). 20.45 (orosz). 21. 22. 23. 24. 01 órák

A **HADSEREG RÁDIÓJA**
12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24 órák.

A-MUSOR
8.05: Közlemények. 8.10: Zenés utazás. 9.05: Zenei kalendárium. 10.05: Enek és zongoraszó. 11.15: Az elemisták. 14.10: Anyák nap és gyerekek. 15.05: Ma 25 éve. 15.10: Új hangszerek. 16.05: Egy perc héber nyelvtan és könyv- ismeret. 16.10: Irodalmi gimnázia- ták. 16.30: Zenés délután. 17.30: Régi műsorokból. 18.05: Közszá- sági magazin. 18.25: Zenei gyűj- máz. 18.55: Mezőgazdaság. 19.30: Héber dalok. 19.50: Tűzh. részletek. 20.06: Egy hét a Kneszetben. 20.45: Modern zene. 22.06: Csaldai Ma- gzin. 23.05: Kamarazene. 00.10: Egy perc líra és Hátkivá.

B-MUSOR
6.00: Ma tovu. 6.10: Torna. 6.20: Hangszerek. 6.55: Műsorismerte- tes. 6.59: Egy perc héber nyelvtan. 7.20: Reggeli zene. 7.55: Szóraké- nek. 8.10: Hangszerek. 8.55: Ma 25 éve. 9.05: Hangszerek. 10.05: Háziasszonyok. 11.40: Hová menjünk ma. 12.07: A dol- gozók napja a munkásoknak. 12.30: Zenés híradó. 14.10: Hang- szemek. 14.30: Rádó. 15.05: Itt Rivka Michéll. 16.05: Egy perc héber nyelvtan. 16.07: Enkeljünk egy dal. 16.30: Feltárá. felváltá- sokban. 17.05: Údvözlet. 17.10: 18.40: Sport. 21.05: Jazz. 22.05: Tarka műsor. 23.05: Te me én — Ehd Mánor. 01.05: Hátkivá.

A **HADSEREG RÁDIÓJA**
11.05: Hangszerek. 11.15: Héber dalok. 11.30: Hol vannak ma? 12.05: Héber zene. 12.30: A ti- lak hadsergeiről. 15.05: Csütörtök délutáni zenei magazin. 16.05: He- ti látogatás a Peled családnál. — 17.05: Údvözlet. 17.40: Hen- cos híradó. 18.05: Az este. II. számú stúdió. 19.05: Kivánsági- sor. 20.05: Mi újás a hangszere- tárbán. 21.05: Zenei feltárá. 22.05: Az éjszaka — Lammel Lapid Ta- más. 00.05: Éjféli kritika. 00.05: Műsorzárás.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA
KÖZLEMÉNYEI
HOH, PETACH TIKVA
Szeretettel meghívja Petach-Tik- va és környéke magyarjait lakosait egy felejthetetlen
PURIM ESTRE
márc. hó 17-én szombaton este 8.30 órái kezdettel Jehuda Shapira 8 alatti helyszínen nagyműben. Bejárat Jabotinsky 5 számánál. Másen Davidál szemben.
Közreműködnek Peer Emmy, Lévi György és Bibi Jakov. Róferál Boros György. Tanc Biber-zenekar- tal. olcsó büfé, tombola.
A legsikerültebb jelmezt díjaz- zuk.

HABIMA
Tel-Aviv, március 8. csütörtök
FOGD MEG A TOLVAJ
Hábitárfé. márc. 9. péntek
A GYILKOSOK ÉJSZAKÁJA

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA
ELOADÁSOK KEZDTE: 4.30 — 7.30 — 9.30
ALLENBY: A keresztapa
BEN JEHUDA: A tűhős ember
CINERAMA: A düh
ESZTER: Egy éjszaka a városban
CAFON: A fú bosszú
GAT: A második felvétel
GORDON: Unpei csaj
OPHIR: A kules: telesem
ORLY: A nagy tering
HOD: Szép lányok a városban
CHEN: Murrá borbély
MAXIM: Szerelm kopenhágai módon
MUGRAH: Amit a sexról tudnia kell
PEER: Kabare
PARIS: Az utolsó mozielőadás
TCHELEI: Mimi és Moszkva
SDROT: Mechanikus narncs
STUDIO: A mechanikus
TEL-AVIV: Slauch

ÜGYELETES GYOGYSZERTARAK TEL-AVIVBAN
Guttman. Achád Háam 91. tel: 225305, Trufá. Dizengoff 217. tel: 223488, Ben Bászát, rech. Ecel 60, Schunát Hátkivá, tel: 32196.

CHEVRONBAN IRJA ÉLETTÖRTÉNETÉT EGY ÉRDEKES ASSZONY

Chevron az Atyák városa mellett egy új zsidó városrészt épít. Kirját Árbá. Pezső élet folyik a faragott kövekből épített házakban, amelyekben már 250 zsidó család lakik. A fejlődés jeleit a lakónegyed peremén butorizmet és textilgyártat is építnek, ahol a lakosok többsége kap majd munkát.

A chevroni zsidók családjaéhoz csatlakozott a multban Jehudit Alexandroni, aki nem új ólá, de mégis lakáshoz jutott. Háromszobás, összkomfortos lakáshoz, ami megkönnyíti az életét. Jehudit Alexandroni még nem tudja, milyen munkát vállal új lakóhelyén, csak azt tudja — meg-hozza száz szalékos biztonsággal — hogy végre megtalálta, amit keresett: a végleges letelepedést. Egyelőre — miközben munkára vár — az íróasztala mellett ül és könyvet ír. Az élet-történetét, amely gyakran érdekesebb, fordulatosabb és feszülte-sseggel teltebb, mint amelyet i-rói fantázia kiagyalhat.

Jehudit Alexandroni a lengyel-oroszák Rovnóban született. Nagy-szülei és nagybátyja (Pat izra-éli diplomata) még idejében, a második világháború kitörése e-lőtt elhagyta. Jehudit Krakó-ban érte utól a háború, mint egyetemi hallgató. Amikor a né-metek elfoglalták Lengyelorszá-got, életveszélybe került a töb-bi zsidó testvérrel együtt. Az e-gyik napon hirdetés olvasott a helyi német lapban, amelyből meg-tudta, hogy a Gestapo fő-nöke cselédet keres. Jehudit Alexan-droni nem sokat habozott és a birtokában lévő hamis papírok segítségével bekopogtatott a krak-ói Gestapo-főnöknél, aki mint keresztény lengyelt felvette cse-lédnek.

A fiatal csinos zsidó lány ab-ban az időben csatlakozott a lengyel földalatti mozgalomhoz. Amikor a Gestapo-főnök, felesé-gével együtt kétheti nyaralásra utazott, Jehudit kinyitotta ruhás-zekényét és a náci ezredesi e-gyenruhát, meg más katonai ru-hadarabokat „kölesónadta” a len-gyel ellenállási mozgalom tag-jainak.

Ekkor váratlan baleset törté-nt: a Gestapo-főnök idő előtt hazatért. Amikor kinyitotta ru-hászekényét és nem találta e-gyenruháját, tudta, mi a teend-ője: a helyszínen letartóztatta Jehudit Alexandronit és hamaros-an megállapította, hogy a lány okmányai hamisak.

Amikor kihallgatásra vitték, Jehudit „őszintén feltárta” a Gestapo-tiszteknek, hogy sovjét kém. Arról nem beszélt, hogy tu-lajdonképpen egy rovní barát-nőjének az életrajzát és a törté-netét „kölesónozta ki”.

Elmondotta a nyomozóknak, hogy a Szovjetunióban született, a Komzomolban nevelkedett és az egyik kémiskolában kapott kiképzést. „Tanulmányai befel-jeztetél... repülőgépre ültették és a németek által megszállt Len-gyelországban ejtőernyővel le-gyórt, és nekilátott a kémke-désnek.

Könnyezve mesélte, hogy ha-marosan lefogták, éveken át

A Gibor francia társulajdonosa kiválik a vállalatból?

A párizsi L'Express című heti-lap felveti annak a lehetőségét, hogy Bernard Giberstein eladja részvételét az izraeli Gibor nad-rágharinyaggyárban, mert nehéz-ségi vannak franciaországi vál-lalatánál. A lap tudni véli, hogy izraeli tőkésék már egy évvel e-zelőtt 21 millió fontot ajánlottak fel Gibersteinnek, aki a Gibor részvényeinek 51 százalékát tartja a birtokában, de a javaslatot el-utasította.

Gerson Rozov, a Gibor ve-zérigazgatója kijelentette, nincs tudomása arról, hogy Giberstein eladná részvényeit, vagy hogy a francia bankcsoporthoz, amely Gibersteinnel együtt társ a ne-hézségekbe került franciaországi

börtönben szülődött és a többi politikai fogolyhoz hasonlóan éhezett s közben naponta ren-dszerezen ütöttek, verték, kintózták és a végelethatalan kínzások-kal teli kihallgatásoknak volt az áldozata.

Egy keresztény lengyel nő mentette meg az életét és segí-tett neki megszökni. Ettől az asz-zonytól tudta meg, hogy „va-lahol” Varsóban van egy ház, amelynek pincéjében bujkál az a veszélyes lengyel ellenállási csoport, amelyet elrehalálára ke-resett a német rendőrség (Judit természetesen mélyen hallgatott arról, hogy ez a földalatti csoport, amelynek rejtekhelyét el-árulta a helyi Gestapónak, már régen nem létezik, mert a tag-jait elfogták és kivégezték). Min-denesetre elérte célját, mert a németek hitelt adtak szavának, hiszen mi sem volt könnyebb, mint egyetlen telefonbeszélgeté-sel utánaírni a varsói földalatti csoport létezésének.

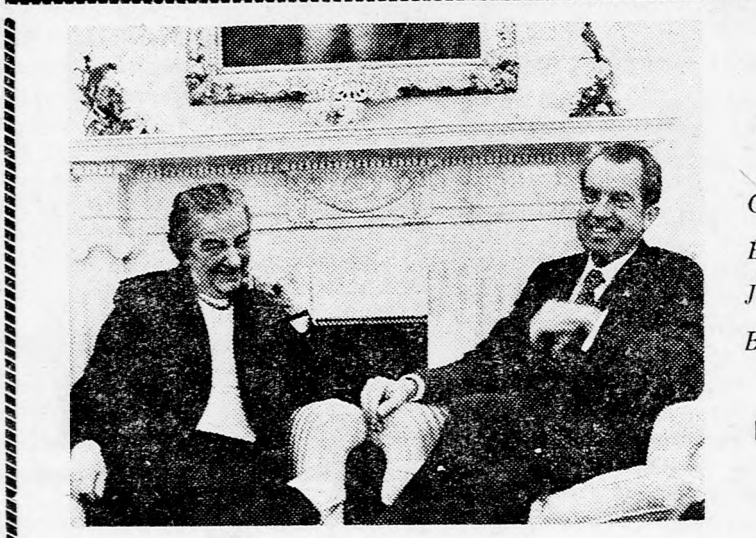
Judit Alexandroni most meg-írja könyvében, hogy miként si-került a krakkói Gestapo kar-maiból megmenekülni: az egyik náci börtönőr halálisan szerel-mes lett a csinos, szép, jömo-

doru és szöke „oroszkémnöb” és felajánlotta neki, hogy haj-landó megszöktené, ha a fele-sége lesz. Judit, akinek ezre á-gában se volt a német szerel-mét viszonzni, az ajánlat első részét sietve elfogadta...

Nem: sokkal később még a börtönben összehozta a sors egy cigányasszonnyal, aki a teny-erből megjósolta, hogy meg fog menekülni és „nagyon messze, talán a tengerentúli utazik”.

A függetlenségi háború kitöré-sekor érkezett Izraelbe Jehudit Alexandroni, aki csatlakozott a hadsereghez és az első tüzér-ségi női tiszti volt. A háború után Szde Boker egyik alapí-tója lett. Abban az időben tu-risztákért Izraelbe jött egy fiatal amerikai zsidó és az iránt érde-kelődött, hogy vannak-e zsidó cö-wboyok a Szentföldön? Valaki tré-fásan ezt válaszolta neki: — I-gen. Szde Bokerben. (Boker szó magyarul tehenészfiút, vagyis cow-boy-t jelent).

A kibucban megismerkedett Ju-dit Alexandronival, aki pásztor volt, a kibuc nyugját leteleítte. Az amerikai halálisan belesze-rezett az izraeli cowgirlbe...

GOLDA MEIR ÉS NIXON JÓ HANGULATBAN BESZÉLGETNEK

Előzetes vizsgálat sokezer embert megmenthet a ráktól

A Donolo kórház ráksűrű állomásának áldásos működése

A számos vérfagyasztó izraeli statisztikai adat közül is kima-gaslik az a szörnyű megállapí-tás, hogy az izraeli állampolgá-rok között 247.500 személynek van kilitása arra, hogy a rákos megbetegedés valamelyik válfá-jában fog meghalni. Azt is tudja a statisztika, hogy ezek között legalább 41.800 személyt meg lehet menteni a súlyos kór elő-zetes felfedezése által, még pe-dig az évente megismétlődő szak-orvosi ellenőrző vizsgálatok révén. Ezzel az eljárással a rossz-indulatú daganatot már a kez-dei stádiumban felfedezik. Ez az izraeli kalkuláció nem egy-düli a maga nemében.

Dr. Day, az amerikai egész-ségügyi hálózattal együttműköd-

ve azt állítja, hogy a rákos meg-betegedés időben történő elő-zetes felfedezése által a mérkár-tában megbetegedett nők 100 szá-zalékát meg lehet menteni, a bõrráknál 75 százalék, a vas-tagbél ráknál 65 százalék, a mellráknál pedig 50 százalék esélye van a betegnek arra, hogy megmenekül. A tüdőrák szűrőviz-szálati esetén azonban a betegeknek csak a 9 százalékát si-került megmenteni — a beteg-ség fellépése után.

Ugy az izraeli, mint a világ-statisztika világosan rámutatnak arra, hogy milyen szükség van a rákbetegség előzetes megállapí-tására. Az előzetes ismeretek és a szükségesleték felismerése nyomán kezdte meg működését 1961-ben a jaffai Donolo kór-házban a ráksűrű állomás. Ezt az intézményt a Rák Elleni Liga támogatja.

Valójában az ország minden polgárának a rendelkezésére áll a Donolo-kórházban működő rák-sűrű állomás, meghozza teljesen díjtalanul. A gyakorlatban azon-ban csak nagyon kevesen lát-ták szükségét annak, hogy a modernül felszerelt intézetben megvizsgáltsák magukat. E-zért a ráksűrű intézet elhatá-rozta, hogy minden héten száz 40 éven felüli személyt hív be, akiket minden különbözőbb mód-szer nélkül találomra válogatnak ki a lakosságniváltartókból. Ez az eljárás is részleges kudarcot vallott, mert a beidézett szemé-lyeknek csak 22 százaléka je-lentkezett a fontos, ingyenes vizsgálatra. A következő lépésként a rákintézet vezetősége az egyes vállalatok, gyárak, nagyüzemek, kibucok és szövetkezeti falvak dolgozóit, illetve tagjait hívta be

szervezett csoportokban. Az e-redmény már biztatóbb volta meghívottak 50 százaléka jött el.

A ráksűrű központ orvosai most elhatározták, hogy ha a hegy nem megy Mohamedhez, akkor Mohamed megy a hegy-hez. Mozgó vizsgáló állomást lé-tesítettek, amely faluról-falura járva az otthonukban vizsgálja meg az érdekelteket. Az új el-járást remek eredménnyel járt, mert a kiválasztott felnőttek 80 százaléka megjelent a vizs-gálaton. Az akció során 21.676 férfit és 31.693 nőt vizsgáltak meg. Közülük 3764 személynél gyanították rákot, viszont a to-vábbi vizsgálatok során csak 284 személynél fedezték fel a veszedelmes betegséget. Viszont a további vizsgálat kiderítette, hogy 2062 férfi és nő más be-tegségben szenved.

Megállapították, hogy minden ezer ember közül három rákbe-tégt. Ennek a három embernek a sorsa és így az élete részben a betegség előzetes felfedezésétől függ.

A jelenlegi ráksűrű állomá-sokon lehetetlen ezrel megvizs-gálni a jelentkezőket. A tömeges szűrővizsgálat és ezzel együtt a ráknak idejében történő felfede-zése csakis minden egyes szemé-ly család orvos általí évi ellenőrző vizsgálat révén valósítható meg. Ezek szerint a hisz-nyadruti Kupát Cholim minden családi orvosa évente 1500 szemé-lyt vizsgál meg és ezeknek csak egyharmada 40 éven felü-li és így veszélyes jelölté a rákos megbetegedésnek.

Ha ez a Kupát Cholim orvos naponta csak két beteget vizs-gál meg rákellenőrzés szempont-jából, akkor minden hétszáz négy-nélkü megvalósítható, hogy min-den izraeli polgárt évente leg-alább egyszer orvos vizsgáljon meg. Ezzel az egyszerű és nem túlságosan terhelő orvosi be-avazkodás segítségével minden évben 41.800 ember életét lehet megmenteni a rákos betegség okozta haláltól.

NAGY ENDRE: A kabaré regénye

18.

Végül háromzeröt száz koronában ál-lapodtunk meg. Természetesen bősége-s megérté ezt a pénzt, csak egy kis ves-zedelem volt ebben a kivételes fizetés-ben, amely egymagában az egész sze-mélyzeti gázsinak körülbelül a felét tette ki: hogy megbontja azt a demokratikus összhangot, amelyben éltünk. A tehet-sége, amely minden megszólalásában mű-vész volt, már a maga belső hatóere-jével alkalmas volt erre. Azonkívül meg volt benne a hajlam, hogy elkülönítse magát a mi közös munkánktól.

Repertoárját ő maga cenzurázta, igaz, hogy kitűnő irodalmi ízléssel és sohasem a közös próbákon, hanem otthon készült el rá, igaz, hogy a legapróbb mozdulatot is pontosan megrögzített műgonddal. De egy szár kiváltságaival és törvényenkívü-liségeivel végképp szétlapíthatna volna kis köztársaságunkat, amely épp azért tu-dott oly diadalmasan dolgozni, mert mindegyik tagja egyforma lelkesedéssel és szerénységgel tudott a közös munká-ban felolvasni. Emlékszem, egyszer egy kis cirksusz-jelenetet játszottunk, amely Bárony Istvánnak, ennek a pazar öt-lelességű, finom fanyarságu művészek az ötlete volt.

Ebben a jelenetben Ferenczy Károly önként vállalta azt a szerepet, hogy mint istállószolga jön ki és egy lapába fölsepri a zsebkendőt, amit a lóként szereplő politikai elpotyogtatott. Egy szónyi sze-repe sem volt, egy pillanatot tartott csak a jelenése, de fintorgós grimaszával, gögös testtartásával percéig tartó taps-hoz és nevetéshez juttatta ezt az igény-telen kis színpadi tréfát. Így volt ezzel a társulat mindegyik tagja: boldog kész-séggel játszotta a másik kezére a hatást és rendelte magát a közös érdek alá.

Ezt a remek *esprit de corps*-t fenye-gette Medgyaszay Vilma — sajnos — nemcsak kivételes gájszáljalat és tehetsé-gel, hanem vérmérsékletével is. Nos, egy véletlen eset hamarosan meghozta az alkalmat, hogy ezzel a veszedelemmel véglegesen leszámolhassak.

Egy este előadás alatt — ép Medgya-szay Vilma száma következett volna — a folyosóról a színpadra szolitottak sür-gösen. A művészno estlyruhájába öltöz-ködvé mérgesen támadt rám:

— Nagy Endre! Azonnal rugd ki innen ezt az embert, mert ha ez itt marad, én megyek!

A Reinthallerről volt szó. Hárm-an voltak fivérek a Reinthallerek. Mind a három kitűnő, szakképzett munkás, család hagyomány alapján ösidők óta a színpad világában helyezkedtek el. Mind-hárman hajlamosak voltak a tüdővész-re, az egyik most is a budaörsi tüdővész-szanatóriumban fekszik, a másik kettő helyette is dolgozott. Az egyik portás és pénztáros, a másik diszletmester, világosító és függönyhúzó volt egyszemélyben. A család nótáját pedig a büfében és a ruhatárban dolgoztak. Az épület udvár-án volt egy földszintes ház, amely a Kabaré bérletébe tartozott, ott lakott az egész család asszonnyal, gyerekekkel. És most arról volt szó, hogy az egyik Rein-thallert azonnal dobjam ki az utcára. Novemberben, amikor a szürke égből permetezni kezd a tüdővészesek végzete.

Megkérdeztem a művésznőt, hogy mi baja van ezzel az emberrel. Dühösen lihegte:

— Azonnal rugd ki ezt a szemtelen frátert, aki gorombáskodni mert velem! Most a Reinthallerek fordultam. Szem lesütve mogorván dünyögte:

— Kérem, én szerveztem munkás va-gyok és nem vagyok köteles eltűrni, hogy legazemberezzenek. En csak annyit mondtam, hogy ezt kikérem magamnak! A művészno rákiáltott: — Ne szájkodjék! Majd én megmu-tatom! Nagy Endre! Azonnal rugd ki ezt az embert!

— No jó, jó! — feleltem. — Majd elő-adás után beszélünk a dolgról. De a művésznő hajthatatlan maradt.

— Vedd tudomásul, hogy vagy ő, vagy én!

Hiába kérleltem, nem tágitott. A szünet egyre kínosabb lett, a nézőtér-en morgolodás kezdődött, az egész társulat a színpadra gyült és várta a párba-j végét. Mégegyszer megkérdeztem tőle:

— Nem mégy ki?

— Nem! Amig ezt az embert ki nem rugod!

Hát jó. Kimentem függöny elé és a következő konferánstot rögtönöztem a közönség előtt:

— Tisztelt hölgyeim és uraim! Most a nyomtatott műsor szerint Medgyaszay Vilma, a kitűnő művészno következnek, aki néhány remek sanzont adna elő. Sajnos, ezt az értékes művészi produk-ciót a művészno bizonyos feltételekhez kötötte és én e kérdésben kénytelen va-gyok döntőbíronak a nagyérdemű közön-séget felkérni.

Elmondtam az esetet gyermekem, családias közvetlenséggel. Aztán így foly-tattam:

— Most tehát a nagyérdemű közön-séget kérem től, hogy döntsön ebben a dilemmában. Dobjam-e ki az utcára teltviz idején a Reinthaller nevezetű, több-gyermekes családapát, vagy pedig mond-junk le három sanzontól.

A közönség dörgő tapsokkal mondta ki az ítéletet, Reinthaller maradt. Néhány hét múlva persze visszajött Medgyaszay Vilma is és a társulat forró ünnepléssel fogadta. De a párbaiban a Reinthaller győzött. És ennek bizonyára maga Med-gyaszay Vilma örült a legjobban.

Kövér Gyula lesóványodott gyerek-ifju színinövendék volt, amikor először jelentkezett nálam. Havi hatvan korona ösztöndíjját adtam neki és azt jelöltem ki feladatául, hogy nézze végig szorgalma-sana próbáinkat és előadásainkat. Ha-marosan kiderült, hogy ha véletlenül valamelyik tagom megbetegedett, ő nemcsak hogy szóról szóra tudta a sze-repet, de kitűnően el is tudta játszani. Mindenkit pótolni tudott, ezer alakja volt, ha kellett, még Huszár Pufi helyett ist tudott kövér lenni. Egy év múlva már egyik vezetőművésze lett a kabarénak, havi ezerkétszáz korona fizetéssel. Sok-színű játékaival rendkívüli parodisztikus erőt tudott kifejteni. És megvolt az a nagy előnye, hogy mint ötletes író, ön-maga látta el magát mulatságos műsor-számokkal.

Papp Jancsi tanulatlan külvárosi éne-kes volt, amikor szerződöttem. Csinos-arcu, tüzesszemű, szép szál fiú volt, hangja a maga kiművelletlenségében is a leglágabb, legnemesebb gondonkaszó. Ennek a remek hangszernak a szilaj Reinitz Béla volt a virtuóza. A kezébe kaparintotta, reggeltől estig gyurta, gyö-möszölte, gyötörte a zongora mellett, amíg az ő nagyszerű Ady-dalait bele nem törte. Annak, aki a folyosóról hall-gatta ezeket a próbákat, Wells *Moreau doktorá*-nak kinzókamrai juthattak az eszébe. Folyton állati üvöltések törtek ki a zongoraszóbaból. De meg kell adni, hogy nem Papp Jancsi üvöltött, hanem Reinitz Béla. Rekedt hangján bömbölt, ököllel verte a zongorát, toporzékolt, a haját tépte — részint a magáét, részint a Papp Jancsiét —, egy-egy szótágon, hangon órákig vesztegelt, de meg is volt az eredménye: az Ady-dalok azóta se tudtak többé olyan őstüzzel megszólalni.

Boldzsár Andor a kecskeméti színtár-sulatból csöppent ki és Pesten a Liszt Ferenc-kávéházban nyelte az állatán színészek keserves chkopját. Színészeim gondjukba vették és megrohmozták, hogy szerződtessem. Enekelni nem tu-dott, prózai színész volt és csak paraszt-szerepeket játszott. Semmi kilitása se lehetett, hogy a városias színű kabaréban szóhoz juthasson valaha. Igazán csak a társulat kérésére, emberszeretéből szer-ződöttem havi százötven korona fizetés-sel és megnyugtattam, hogy csak várja ki türelmell, amíg valami szerep akad a számára. Ezt meg is tette becsületesen; reggeltől késő éjszakáig a kabaréban, vagy a szomszédos kávéházban szomoruan pipázgató.

Egy este észrevettem a folyosón, hogy tüntető sétát rendez körülöttem. Nagyokt sóhajtozik, a haját borzolja, halkán, elkéseredetten dünyögve káromkodik. Végre is megkérdeztem tőle, mi baja.

— Édös gazdám, — felelte — én bizon-elemészem magam! Nem ér ez az én életem már egy hajítófát se!

— És miért nem?

— Hát hogy hiába eszem a gazdám kenyérét, meg se dolgozom érte.

(Kölyök)

Mi újság a filmvilágban?

Egy római csillag, aki Párizsban tünt fel

Lea Massari karrierje

Lea Massari tekintetéből méltóságos nyugalom és misztikum sugárzik. Kissé telt, de kitűnő alakja van, sudár termete, zöld szeme, hajzata dus és vörösbbe játszik. Hangja halk és tisztán cseng.

Annak ellenére, hogy Rómában született, szülővárosában, mint filmszínésznő nem csinált nagy karriert. Gazdag család lánya, apja jövedelű építész, édesanyja szülőhazájában a római társaság előkelőségei fordulnak meg. A feltűnően szép Anna Maria Massari (a Lea művésznévet később kapta) egyetlen lány volt és egy svájci egyetem elvégzésére fakultására iratkozott be. De hazatérve, egy római filmstúdióban helyezkedett el — mint diszlettervező.

A gyönyörű diszlettervezőnő hamarosan előhúzza a kulisszák mögött Mario Monicelli, az ismert olasz rendező, de első filmszerepe nem hozta ki a névelenség homályából. A film eseménye Szardínia szigetén zajlott és Lea egy szerelmes kalandornő alakját játszotta. Castellianni a kulisszák mögött fedezte fel és kitűnt benne, de a start rossz volt már a stúdióban is. Nem tudott megbartózkodni partnerével, Mel Ferrerrel és nehezen jött ki a többi színésszel is, akik „árattari, asszociális” természetűnek könyvelték el. E sikertelen

kísérlet után visszatért a kulisszák mögé.

EGY ÚJABB SÁNSZ

Egy újabb sánst Roberto Castelliannitól kapott, aki rábiz-

LEA MASSARI

ta az „Almok a fiókban” című filmjének női főszerepét. Itt egy szép, fiatal, de züllött diáklány szerepét alakította. Castellianni a kulisszák mögött fedezte fel és a producer tiltakozása ellenére kijelentette, hogy „azt a fess, zöldszemű lányt akarom, vagy senkit.” Töle kapta új művésznévét is — Lea Massari — és első egy évre szóló szerződését. Ez alatt az év alatt Lea három

filmben lépett fel, de még mindig nem „ugrott ki”. Nem tudom miért — mondotta akkoriiban egy újságírónak — de valahogy az az érzésem, hogy jelenlétém zsenirozza az embereket.

Megtakarított pénzén egy régi házat vett Róma Monti Perlori negyedében, antik bútorokkal rendezte be és ismét visszatért a diszlettervezéshez. Szabad óráiban zongorázott, sőt szobrászattal is próbálkozott.

VELETLEN

De az olasz rendezők minduntalan „elfeledték”. Az évek során fellépett Michelangelo Antonioni „Aventura” című filmjében (mint Monica Vitti gazdag, okos, de unalmas barátnője), Papiño „A rabló halála” című drámájában, Dino Rissi „Nehéz életem”-ében és Mintanelli „Rodosz-i óriás”-ában. De póstálódját továbbra sem árasztották el levelekkel a rajongók mindaddig, amíg tiszta véletlenségből, először jutott szerephez egy francia filmben.

Ekkor 32 éves volt, de még mindig szép, halkszavú, misztikus. A francia filmben („Ilyen az élet”) testreszabott szerepet kapott. Michel Piccoli és Romy Schneider voltak a partnerei és Lea egy megalászt feleséget alakított, aki melósgáteljesen viseli el azt a tényt, hogy férjét kénytelen megosztani egy má-

sik szépasszonnyal, merthát ilyen az élet...

Ennek a filmnek köszönheti második francia szerződését és eddigi legnagyobb sikerét: főszerepét a „Szivszorulás” című filmben. A darabban, amely világsiker aratott, először bontakozik ki igazán Lea Massari művészi tehetsége a jómódú vidéki francia „bourgeois” szerepében, kinek férje és szeretője mellett gondja van a háztartás ellátására, törődik a mindennapi kis problémákkal és segít megismertetni 15 éves fiával az élet tényeit.

A film aranyalmát nyert a cannesi fesztiválon, bevezeti Lea Massarit a nemzetközi filmsztárok klubjába, a párizsi művész-társaságba és meghozta végre az anyagi sikert is. Azóta elhalmoztak ajánlatokkal. Következő filmje „A fiu” — Yves Montand-nal ugyancsak kitűnő volt és negyedik francia filmjében („Üldözés a mezőkön”), amely rövidesen bemutatásra kerül Izraelben, Jean Louis Trintignant a partnere.

Lea Massari elegáns lakást vásárolt magának a Szajna balpartján, de magánéletére továbbra is féltő gonddal vigyáz. Férje olasz pilóta, gyermekeik nincsenek és minden szabad idejét igyekszik férje társaságában töltetni, akivel gyakran jár halászni az északolaszországi tavak környékén.

KORTESKAMPÁNY AZ OSCAR-ÉRT

Március 27-ének éjszakáján sokmillió amerikai fogja bekatintani tévé készülékét, hogy megtekintse a Filmakadémia kitüntetések kiosztását, létezőt visszafogja és feltételezve, hogy egy spontán kitervezett hollywoodi reklámkampány győztesének függöny elé való kitapsolását látja, amely azon a régi közmondáson alapul, hogy egy használt kocsi a legkönnyebben használt kocsikkal foglalkozó ügynöknek lehet eladni.

„A kampány”, amely hónapokkal ezelőtt kezdődött, a valóságban a stúdió tulajdonosok és a reklámfőnökök koncentrált támadása a Filmakadémia szavazattal bíró tagjai ellen, akik kollektíve döntik el, hogy melyik színész, melyik rendező vagy melyik bárki legyen is az, aki részlegelt az ipar legnagyobb kitüntetésére, az Oscar díjra. Mint minden másnak Hollywoodban, úgy ennek az okfejtés is egyszerű. Mondja Russel Birdwell, a hollywoodi reklámfőnökök doyenje, aki annak idején kitervelte az „Elfutja a szél” sikerese kampányát:

„A filmszakma az eladás művésze. Business. Miért lenne hát az Akadémia kivétel?” És mint minden más, amit érdemes megkapni Hollywoodban, pénzbe kerül. Az idein, a reklámkampány költségei közül 400 ezer dollárra takszálják.

KIFIZETŐDŐ

A befektetés borsos ugyan, de kifizető. A befektetők tudják, hogy egy fontosabb Oscarra való jelölés puszta ténye egymillió dollárral gyarapítja a kérdéses film bevételeit. A díjnyertes film pedig kivétel nélkül mindig újra forgalomba hozzák és William Friedkin, a múlt évi Oscar-díjnyertes „Francia kapcsolat” rendezője szerint, maga ez a sánsz további ötmillió dollárt jelent a kasszáján. Ha a film

több Oscart nyer, a jutalom megduplázódik.

— Az Oscar elnyerése nem jelent készpénzt a helyszínen — mondja Ernest Borgnine, aki aránylag ismeretlen színész volt, mielőtt 1955-ben a „Marty”-val elnyerte az Oscar díjat. „De azótaja ugrásszerűen emelkedik a szakmában, elhalmozzák szerepajánlatokkal és hamarosan milliómos lehet.” Pontosan ez történt Gene Hackmannel, kinek gázsija, miután a múlt évben a „Francia kapcsolat” — tal elnyerte a legjobb színész Oscar-díját, filmenként 100.000 dollárról félmillió dollárra, plusz haszonrészesedésre emelkedett.

A KAMPÁNY TECHNIKÁJA

A reklámkampány egy adott film forgalombahozatalának időzítésével kezdődik. Oscar-díjra csak olyan film jelölhető, amelyet az év folyamán, de december 24-e előtt mutatnak be Los Angelesben, ennél fogva a stúdió igazgatóságának el kell döntenie, hogy egy esélyes filmet az év elején vagy a végén hozzon-e ki. Egyes társaságok szándékosan visszatartják filmjeiket az év végéig abban a reményben, hogy a jó kritika és a publicitás befolyásolni fogja az Akadémia tagjait közvetlen a díjra jelölt filmek megszavazása előtt januárban vagy februárban.

A jelölési idő közeledtével, a stúdiók vezérkara, a reklámszakértők és a producerek összeülnek, hogy elhatározzák, melyik filmjüket nyomják legkeményebben és kidolgozzák stratégiájukat. Aztán megkezdődik a filmipar két szaklapjának, a Daily Variety-nek és a Hollywood Reporternek a bombázása. Becsempézett cikkekkel és a költséges hirdetések tömegével. A bombázás természetesen az Akadémia

szavazó tagjainak megpuhítására irányul, akik egyidejűleg tucat számba kapják a meghívókat a stúdiók favorit filmjeinek megtekintésére. A Paramount négy ízben is bemutatja a „Keresztapa”-t, nehogy egyetlen akadémikus is elmulassza az eseményt — minden alkalommal pazar bankett kíséretben. Hasonló rendkívül költséges kampányt indítottak a többi idej díjra jelölt filmek („Sounder”, „Roy Bean bíró”, „Lady Sings the Blues” és a „Kabaré”) érdekében.

A KIVÉTELEK

Kérdés: mennyire hatásos ez az óriási reklámkampány? Az Akadémia 3100 szavazó tagja, akik a filmipar valamennyi ágát képviselik a színeszektől az operatőrökig, elméletben független és az Akadémia elnöke, Daniel Taradash, felháborodottan utasította vissza a feltevést, hogy a publicitás befolyásolhatja a szavazást. „Maga a pusztá feltevés sérti az Akadémia méltóságát és bemooskolja nevét”, mondotta. Mindamellett tény, hogy csaknem minden győztes mögött reklámkampány áll, amely nek költségeit vagy a stúdiók, vagy maguk a sztárok viselik. (Két tiszteletreméltó kivétel Jane Fonda és Katharine Hepburn volt.)

Az Akadémia elnöke méltatlankodik, de maguknak a szavazó tagoknak az álláspontja nem olyan biztos a kérdésben. „Szeretném hinni, hogy engem nem befolyásolt a reklámkampány”, mondja az Oscar-díjas Walter Matthau, „de nem vagyok egészen biztos benne. Természetesen sok függ a versenyző jelöltől. Mario Brando például az idein szász százezres esélyvel indul. Az Oscar serleget nemcsak egymillió dollárral, de még egy atombombával sem lehetne kiútni kezéből.”

APRÓSÁGOK A FILMVLÁGBÓL

Bob Hope, a népszerű amerikai komikus mondta egy pályatársáról:

— Tömeggyilkos ez a fickó. Halálra untatja az embereket. Egyetlen szerencséje van. Hogy nem hagy ujjlenyomatot maga után.

Luis Bunuel világhírű spanyol rendező Mexikóban akarta forgatni A burzsoázia diszkrét bája című híres filmjét. Régi barátjának, Serge Silbermannnak mégis sikerült rábeszélnie, hogy Franciaországban készítsen.

— Hidd el nekem — mondta Silbermann —, a francia kispolgárok kevésbé ostobák, mint a többiek.

Oliver Reed angol színész arról ismeretes, hogy botrányos megjegyzéseket tesz kollégáira. Ezuttal azonban megécskas tulzott.

Megtudta, hogy új filmjében Glenda Jacksonnal, az Angliai Erzsébet tévéfilm-sorozat címszereplőjével játszik. Persze, nem lett volna Oliver Reed, ha szó nélkül hagyja.

— Glenda? Szerintem kamionra hasonlít. Majd visszamelegednek még, hogy mit mondtam. Mindannyiunkat el fog gázolni...

Jeanne Moreau francia színésznő kollégái közül legjobban Orson Welleset dicséri. A többi között ezt mondja róla:

— Husz éve ismerem, s nyugodtan állíthatom, hogy csodálatos ember. Amikor megismerem, harminchárom éves volt, s olyan szép és elegáns, hogy nem mertem beleszeretni.

Glenn Ford annak ellenére, hogy az egyik legismertebb hollywoodi színész s vagy 130 filmben szerepelt, sohasem utasítja vissza a westernfilmszerepet, bármilyen jelentéktelen is.

— En még ahhoz a világhoz tartozom, amelyben az emberek lóháton jártak — mondta az 55 éves színész. — Egyéb-

ként is ebben a világban szerettem hírnevet is...

Glenn Ford ugyanis nem felejtette el, hogy hírnevét és vagyonát annak köszönheti, hogy mint szegény gyermek Willy Rogers filmszínész ranchára került. Az is mert komikus tanította meg lovagolni, s lovagias ügyessége folytán lépette elő egy napon istállófiúból színészé...

Megkérdezte egy újságíró Brigitte Bardotot:

— Mondja, mit csinál azzal a temérdek pénzzel, amit keres? — Higgye el, én ezt magam is sokszor kérdeztem — válaszolta BB, aki egyébként arról ismeretes, hogy a legfősvényebb a francia színészek között.

Tudják, mit kaptam Nixon elnökötől ajándékba? — kérdezte Gábor Szász, a botrányairól híres hollywoodi színész. — Egy rendszámplábt, iniciálémmal. Micsoda figyelemesség! Épp erre van szükségem a két Rolls-Royce-omhoz.

A popénekesekek most már, úgy látszik, nem viselkedhetnek kedvük szerint a közönség előtt. Ezt tapasztalhatta Johnny Halliday francia énekes is. Belgiumban letartóztatási parancsot adtak ki ellene. Azzal vádolják, hogy líege-i hangversenyén levette a nadrágját. Az énekes a meghatározott határidőig nem jelentkezőt kihallgatták.

— Johnny nem a nadrágját, hanem az ingét vette le — állítja az énekes ügyvédje, de ő sem jelent meg a bíróságon, hogy ezt bebizonyítsa.

LEBONTJAK A COVENT GARDENT

A londoni városrendezési tervek nem kimélik a legnagyobb hagyományokkal rendelkező épületeket sem. Most lebontásra ítélték a Covent Garden opera épületét.

A HÉT FILMJEIRŐL

TAKE TWO (Második felvétel) — Javarszt angol szövegű, izraeli film, Baruch Dinar produkciója és technikailag jó rendezése, de az akció üteme lassú és a „couleur locale” nem pótolja a cselekmény véznaságát. Sherry Ren Smith, egy tehetséges fiatal amerikai színésznő a darab legjobb figurája, partnere Ori Lévi közömbös alakját nyújt. (Gát mozi, Tel Aviv; Peer, Haifa; Arnon, Jeruzsálem és Oázis, Rámát Gán).

A nagy keringő — Andrew L. Stone, a kiváló amerikai rendező feleleveníti a XIX. századbeli Austria boldog békevilágát, a bécsi udvar ragyogó báljait

A konformista — Moravia bestsellerének filmváltozata — Bertolucci figyelemreméltó alkotása — dráma a Mussolini érából, az elragadó Dominique Sandával és a jégáldé „konformista” Jean-Louis Trintignant-nal a főszerepekben. (Szemadár mozi, Jeruzsálem).

A vallomás — Costa Gavras („Z”), a politikailag angasztált rendező, ezuttal a tragikus prágai Slansky per portréját festi meg ugyancsak Yves Montand-nal a főszerepben, de az akció vontatottabbnak tűnik, mint a felejthetetlen „Z”-ben. (Bét Rothschild, Haifa).

Az új centuriók — Egy los-angelesi rendőrmester életéről szóló bestseller filmváltozata Richard Fleisher rendezésében, aki az amerikai rendőroket a kötelező tudás eszményképeként ünteti fel. Al tündérmese, de George C. Scott bravurosan alakítja a megvesztegethetetlen Kilvinsky rendőrmester szerepét. (Ron mozi, Haifa).

Szalma-kutyák — Sam Packin-pál minden idők egyik legbrutálisabb filmjében kiméletlen logikával mutatja be a legbestialisabb emberi ösztönöket. Dustin Hoffman remekel a háborzongató sztori főszerepében. (Orna mozi, Jeruzsálem; Lili, Rámát Gán).

Kabaré. — Az elmúlt esztendő legragyogóbb musical revüje, a tüneményes Liza Minelli ugyszól-

LIZA MINELLI

ván „one women show”-ja. Komédia a korai harmincas évek Berlinjének dekadens légkörében, háttérben az erőrekapó náci-zmus közeledő drámájával. (Peer mozi, Tel Aviv).

A konformista — Moravia bestsellerének filmváltozata — Bertolucci figyelemreméltó alkotása — dráma a Mussolini érából, az elragadó Dominique Sandával és a jégáldé „konformista” Jean-Louis Trintignant-nal a főszerepekben. (Szemadár mozi, Jeruzsálem).

A vallomás — Costa Gavras („Z”), a politikailag angasztált rendező, ezuttal a tragikus prágai Slansky per portréját festi meg ugyancsak Yves Montand-nal a főszerepben, de az akció vontatottabbnak tűnik, mint a felejthetetlen „Z”-ben. (Bét Rothschild, Haifa).

Az új centuriók — Egy los-angelesi rendőrmester életéről szóló bestseller filmváltozata Richard Fleisher rendezésében, aki az amerikai rendőroket a kötelező tudás eszményképeként ünteti fel. Al tündérmese, de George C. Scott bravurosan alakítja a megvesztegethetetlen Kilvinsky rendőrmester szerepét. (Ron mozi, Haifa).

Szalma-kutyák — Sam Packin-pál minden idők egyik legbrutálisabb filmjében kiméletlen logikával mutatja be a legbestialisabb emberi ösztönöket. Dustin Hoffman remekel a háborzongató sztori főszerepében. (Orna mozi, Jeruzsálem; Lili, Rámát Gán).

A »KERESZTAPA« ÉS A »KABARÉ« AZ OSCAR-DIJ JELÖLTEK ÉLÉN

Március 27-én osztják ki a díjakat — „Szeretlek, Róza” a döntőbe került a külföldi filmek között

Hollywoodban a héten hozták hivatalosan nyilvánosságra az Oscar-díjra jelölt filmek és színészek névsorát. Minden kategóriában öt jelölt közül választ a zsűri: az ünnepélyes díjkiosztásra március 27-én kerül sor.

A lista élén „A keresztapa” áll, nem kevesebb mint 11 díjra jelölték a különböző kategóriákban. A film sztárjai közül Marlon Brando, Al Pacinot és James Caant jelölték (az utóbbi kettőt a mellékszereplők magdíjára); ugyancsak a jelöltek sorában van Francis Ford Copola, a rendező, továbbá maga a film, mint az év legjobb produkciója, valamint a film szcenáriuma, kísérőzenéje, stb.

Közvetlenül a „Keresztapa” mögött a „Kabaré”, a tüneményes musical zárkózott fel, tíz különböző jelöltséggel, és Liza Minelli viszi el valószínűleg az év legjobb színésznőjét illető Oscar-díjat. Ebben a kategóri-

ban legesélyesebb vetélytársa Liv Ullman, a nemrég feledezett norvég „északi csillag” tesz. A fér-

Jelenet a „Szeretlek Róza” című filmből

fi sztárjelöltek sorában Laurence Olivier, Michael Caine (mindkettő a „Detektív”-ben nyújtott alakításáért), továbbá Peter

O. Neal és Paul Winfield szerepelnek még.

A döntőbe került legjobb öt külföldi film: „Szeretlek, Róza” (Mose Mizráchi rendezése, Michál Bát-Ádammal a címszerepben), továbbá „A csendes hajnal” (szovjet film), „A burzsoázia diz-

krét bájai” (francia), „Drága Seniora” (spanyol) és a „Fekete föld” (svéd).

Hollywoodban attól tartanak, hogy Brando Bonyodalmakat fog okozni a díjkiosztási ünnepélyen. Mint jelentették, Brando a múlt héten visszautasította a new-yorki filmkritikusok „Aranyglóbusz” díját és táviratban élesen kritizálta az amerikai kormány „imperialista” politikáját, a kitüntetések pedig „üres ceremóniának” aposztrofálta.

● Marlon Brando előtt a KUM című film után senkinek sem szabad még csak említenie sem a maffiát. Hogy elfeledje az „öreg maffiást”, akit a filmben alakított, elvonult Tahitín levő házába, és senkit sem fogad. Tahitiről csak Simonetti Stefanelli fiatal színésznőnek üzent.

A beavattak szerint Brando az „önkenyessédk maffiás” stílusában megparancsolta a színésznőnek, hogy nyomban utazzon hozzá — felvidítani!

Az összeesküvők célja Izráel elleni fegyveres harc volt

„Ehud Ádiv az egyetlen vádlott, aki szándékosan titkos jellegű információkat szolgáltatott az ellenségnek” — Az ügyész valamennyi vádlott bűnössé nyilvánítását kérte a bíróságtól

„A vádhatóság kéri a vádlottak bűnössé nyilvánítását kémkedés és hazafüggés vádjában, mert eladták lelkiüket a sátnak: hajlandóknak mutatkoztak végrehajtani minden olyan feladatot, melyvel az ellenség megbízta őket az Izráel-ellenes harc során” — mondotta tegnap J. Gárbli ügyész, összefoglaló vádbeszédeiben, a zsidó-arab kémbanda bűnpere során.

„Bebizonyítottuk, hogy a szervezet, melyhez a vádlottak tartoztak, kapcsolatban állt a Fatach-al és a szíriai titkos szolgálatokkal. A vádlottak elfogadták az ellenség részéről érkezett követeléseket, hogy katonai, gazdasági és politikai érdeklődéseket juttassanak titkos utakon — levelek, rádióadások és titkos írás formájában — az ellenség kezébe. Abba is beleegyeztek a vádlottak Cháhib Kahaudzi ellenséges ügynök kérésére, hogy Szíriában fegyveres kiképzésben részesüljenek, s ezt, ha eljön az ideje, felhasználják az Izráel államrendszer fegyveres megdöntésére.”

A bűnpereben — mint ismeretes — a hálózat első hat vádlottja állt a haifai törvényszék harmas-tanácsa előtt, amelynek tagjai: Szolnir, Friedmann és Fortuna bírák. A vádbeszéd azonban csak 5 vádlottat vonatkozott, minthogy a hatodik, Szimon Chádád már teljes beismerő vallomást tett és ennek alapján már előzőleg bűnössé mondták ki.

Az ügyész kihangsúlyozta: „A vádlottak nem politikai, vagy társadalmi felelősök mi-

att állnak a törvény előtt — melynek széles teret szenteltek a tárgyalás során — hanem törvénytelen cselekedeteikért. Ellenséges szervezetet létesítettek, melynek célja fegyveres harc Izráel ellen; szabotázs-cselekmények elkövetése katonai és gazdasági létesítménye ellen, hogy megzavarják a normális életet az országban, lerontsák a közmorált és megbuktassák a jelen államrendszert, melynek helyébe az ő céljaiknak megfelelő rezsimet kívántak létesíteni.”

Az ügyész felkérte a bíróságot, hogy valamennyi vádlottat minden vádpontban nyilvánítsa bűnösnek, tekintet nélkül arra, mi az amit bevallottak és mi az amit nem; hangsúlyozva hogy a vádlottak felsorolt részletek a vádlottai vallomásaik alapulnak anélkül hogy a vádhatóság egyik vádlott tanuivallomását a másik vádlott ellen használta volna fel.

Daud Turki Ehud Ádiv Dán Vered és Anisz Káruai nyilatkozatairól szólva, hogy vallomásaikat csak fenntartással fogadják el a bíróság, az ügyész azt mondta, hogy a tárgyalás során már

bebizonyosodott, miszerint az említett vallomások a vádlottak minden kényszer, féret, vagy csábítás nélkül tették.

Az ügyész a továbbiakban részletezte a bizonyítékokat minden egyes vádlott ellen. E bizonyítékok kényszerítették Turkit arra, hogy bevallja, miszerint ő volt a hálózat kezdeményezője és szervezője.

Az ügyész külön kitért a vádlott leg súlyosabb részére, a hazafüggésre. Hangoztatja, hogy Turki és társai olyan tetteket követtek el, amelyek hozzáegítették az ellenséget Izráel-ellenes harcához. E bűncselekményekre hárítás időkben halál, nem-háborús időkben életfogytiglani fegyház — a büntetés.

Ehud Ádivval kapcsolatban a vád a vádlott három vallomására alapozza a hazafüggés és kémkedés vádját. Ádiv az egyetlen, akit azzal is vádolnak, hogy szándékosan — azzal a céllal, hogy árton az ország biztonságának — titkos jellegű katonai információkat is nyújtott az ellenségnek.

„Bebizonyosodott — mondta az ügyész —, hogy a vádlott harcolt az ország ellen és annak katonai és gazdasági ellenállóképességét akarta megintatni. Katonáról, ejtőernyőséről van szó, aki több egységél szolgált a tisztában van katonai jellegű értesítések értékelésével és súlyával. Ilyen ember nem mondhatja, hogy az információkat nem azzal a céllal szolgáltatta, hogy Izráel érdekeit sértse” — hangoztatta az ügyész.

„Világos, hogy a vádlott tevékenykedett a titkos szervezetben, melynek ügyi főaktivistája volt.” Dán Veredről szólva az ügyész megállapította, hogy az ő esetében a mérlegelések „inkább jogi, mint ténybeli jellegűek”, mert ez a vádlott mindent bevallott, kivéve azt, hogy az információkat, melyeket az ellenségnek szolgáltatott, annak hasznára válhattak, továbbá, hogy ártani akart Izráel államának. Az ügyész egy felsőbírói ítéletre hivatkozott, mely megállapítja, hogy

az ellenséget nemcsak titkos információk érdekli, hanem minden, ami az ország életében történik. „Még katonai felvonulásokról készült, az utcán nyíltan árusított BIGAMIÁÉRT ELITÉLTÉK EGY ARAB FALU TANÁCSÉLNÖKÉT

Három havi börtönbüntetés és 1000 font pénzbírság

A petach-tikvai járásbírószágon három havi tényleges és öt havi feltételes börtönbüntetésre, valamint 1000 font pénzbírságra ítélték Musza Látif Aszít, a Petach-Tikva melletti Bárá arab falu tanácselnökét, aki kétnyelvűségben marasztalták el.

A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a vádlott, aki 14 éve házasságban él Vafika Káderrel, tavaly április 27-én feleségül vett egy Máchtut Muchammed Juszeft nevű lányt.

Védője a tanácselnök nevében beismerte a tényeket, de enyhé büntetés kiszabását kérte azzal az

indokolással, hogy a második feleség a vádlott távoli rokona, és a szülők már sok évvel ezelőtt meggyeztek abban, hogy egymásnak adják gyermekeiket. A sors azonban beavatkozott és végül a lány egy jordán katonatiszt közlekedési baleset áldozatává vált. A fiatalasszony a felszabadító háború idején elhagyta az országot s ezért a vádlott kénytelen volt más asszonnyal házasságot kötni, de lelkiismerete egész életében nem hagyta nyugton, ami végül aláista egészségét. A vádlott intézte gyermekori szerelme férjének hazahozatalát és temetését is, és az esetet úgy magyarázta, hogy a sors akarata volt a nő férjének a halála. Ezt a felfogását alátámasztották muzulmán vallási szemlélyiségek is, akik azt tanácsolták neki, hogy vegye el az asszonyt.

A vádlott azt mondta a bíróságon, hogy két felesége a legnagyobb egyetértésben él, „mint két nővér”, s hogy a második asszony terhességének negyedik hónapjában van, míg az első mintegy hat héttel ezelőtt kilencedik fiúgyermekének adott életet.

Külföldi gépek nem hajlandók leszállni Átáróban

Az Izráelben működő külföldi légitársaságok vezetői nemrégiben tanácskozáson folytatták kormányaikkal és azt követően közölték az Izráeli hatóságokkal, hogy nem hajlandók használni a Jeruzsálem melletti Átáró (Kalandia) nemzetközi repülőtérrel, amelyet nemrégiben építettek át, hogy nagyobb lökhajós gépek leszállására is alkalmas legyen. A határozat oka az, hogy a külföldi repülő társaságok, illetve a mögöttük álló kormányok de facto sem hajlandók elismerni az Izráeli fennhatóságot a „megszállt területeken”. A közlekedésiügyi minisztérium most arra igyekszik rábírní a légitársaságokat, hogy legalább zárandókat és diákokat hozzanak egyenesen Jeruzsálembe.

Az ázsiai diákszervezet közbelép az iráki zsidók érdekében

Az izráeli főiskolások szervezete nagyarányú felvilágosító kampányt indít — Irák cáfolja a zsidóüldözések híreit

Lehetséges, hogy az Ázsiai diákszervezet elnöke, a hongkongi James Cuai hivatalos engedélyt kér az iráki kormánytól, hogy a helyszínen vizsgálhassa felül az ottani zsidók helyzetét — mondták tegnap az izráeli főiskolai szervezet vezetői a jeruzsálemben megtartott sajtófogadáson.

Dávid Altmann, a szervezet elnöke elmondta, hogy sikerült felkeltetni a szervezet érdeklődését az arab országokban élő zsidók sorsa iránt, amikor ő, valamint Jóchánán Ben-Jehuda, a szervezet alelnöke, a múlt év novemberében részt vett az ázsiai diák-

szervezet Bombayban megtartott konferenciáján. Az izráeli küldötteknek sikerült általános emberlét problémaként megvilágítani az arab országokban élő zsidók helyzetét, minthogy számos diákszervezet politikai kérdések tekintetében az ügyet, ilyesmivel pedig a szervezet nem foglalkozik.

Az izráeli főiskolások szervezete széleskörű téjekoztatási kampányba kezd az arab országok zsidóságának helyzetét illetően. Nagyarányú tüntetést szerveztek Jeruzsálemben már szerda este, amely azonban a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt és azt a jövő

hétre halasztották. A szervezet héber és angol szövegű plakátokat is kiadott, amelyeken az Irákban élt, állítólag meggyilkolt 10 zsidó arcképe látható.

Damaszkusz. (IFP). — Irák szíriai nagykövetsége tegnap nyilatkozatot adott ki, mely szerint minden Irákban élő arab zsidó olyan egyenjogúságot élvez, mint bármely más iráki állampolgár. Azok a hamis hírek, melyek szerint a zsidókat üldözik Irákban, cionista forrásokból erednek és céljuk, hogy rontsák Irák hírnevét és beavatkozzanak belügyeibe.

Sydney. (Reuter, UPI). — A sydney-i zsidók vasárnap tüntetést rendeznek a helyi stadion előtt, ahol az iráki válogatott labdarúgó csapat mérkőzik az ausztráliai válogatottal.

A zsidó hitközségtől eredő értesülések szerint mintegy 300 főből álló csoport csendes tüntetést tart az iráki zsidók elnyomása ellen. „A tüntetés nem a labdarúgó csapat, hanem az iráki kormány ellen irányul” — hangoztatják a szervezők.

A „TITOKZATOS CHARLIE” ÉS A MAQUIS ZSIDÓ HŐSEI

Charles Wittenberg a francia ellenállási mozgalom egyik legújabb alakja volt — A Kanadában élő zsidó volt ellenállási harcos rendkívül értékes okiratokkal gazdagította a Jád Vásem adattárát

A második világháborús francia ellenállási mozgalom egyik legújabb alakja „a titokzatos Charles” kitérte derült fény a napokban.

„A titokzatos Charles” — Charles Wittenberg jelenleg Torontóban élő zsidó férfivel azonos. Wittenberg most nyújtotta be emlékiratát a jeruzsálemi Jád Vásemnek, amely számos, eddig ismeretlen, rendkívül értékes adatot tartalmaz a francia ellenállási mozgalom náciellenes tevékenységéről, különös tekintettel a zsidók szerepére.

Bronja Klibanszky asszony, a Jád Vásem intézet kutatója, aki már megkezdte az adatgyűjté-

mény feldolgozását, rámutatott arra, hogy most kerülnek először napvilágra olyan, a francia ellenállási mozgalom tagjai által végrehajtott hőstettek, amelyek nemcsak a náciellenes fegyveres küzdelemmel, hanem üldözöttek ezreinek megmentésével is kapcsolatosak.

Wittenberg, aki ezeket az adatokat Kanadába történt kivándorlása óta őrizte, azt mondta, hogy arra a meggyőződésre jutott, miszerint a Jád Vásem az egyetlen méltó hely a történelmi jelentőségű adatok megőrzésére.

A többszáz okirattal álló gyűjtemény tartalmazza többek között német katonai táborok, parancsnokságok elleni támadások terveit, térképeket, az ellenállási mozgalom által hamisított okiratokat, bűlvédelmi, továbbá a mozgalom által használt tábori telefon, s rádió-leadót, melyet az angolok ejtőernyővel juttattak a francia ellenállókhoz.

A Wittenberg parancsnoksága alatt álló egység több, mint 50.000 különböző okmányt, így közlekedési engedélyeket, születési bizonyítványokat és hasonlókat hamisított. Ezeknek segítségével szöktek el a „titokzatos Charles” több száz zsidó és nemzsidó menekült a veszélyeztetett zónából Svájcba és Spanyolországba.

Az okiratok között számos olyan akad, amely az ellenállási mozgalom és a franciaországi zsidóság közötti kapcsolatokra utal: így felhívás a „titokzatos Charles” részéről a franciaországi zsidósághoz, hogy harcoljanak a náci ellen és nyújtsanak segítséget testvéreik megmentéséhez. Wittenberg maga is hamis okiratokkal működött, mint a Franciaországban megjelenő náci „Pariser Zeitung” munkatársa.

Wittenberget 1942-ben letartóztatta a Gestapo, de kététhi fogvatartás után kiengedték, miután nem állapították meg valódi személyazonosságát.

Elrabolták egy 22 éves szderoti lányt

A szülők ismerik az emberrablás gyanúsítottját

Az áskeloni rendőrség nyomozást indított egy rejtélyes emberrablási ügyben, amelynek szenvedő anyja Jaffa Vánuo 22 éves észak-afrikai származású lány, Szderot olévaroska lakosa.

A panaszt az emberrablás ügyében a lány szülei tették, akik elmondották az ITIM munkatársának, hogy Jaffa lányuk szombaton este 15 éves öccsével, Mor-dechájjal mozbilban volt és amikor onnan kijött, egy általuk ismert fiatalember pisztollyal a kezében kényszerítette, hogy menjen „rövid megbeszélésre”. A lány öccse azt is elmondotta, hogy ezzel egyidejűleg a mellkútából még két fiatalember ugrott elő, aki a rugkapáló lányt egy tenderbe szította, majd mindannyian elszárguldtak a városból.

Áháron Ámikám százados, az áskeloni rendőrség parancsnoka elmondta, hogy a rendőrség eleinte nem adott hitelt a szülők elbeszélésének, mert tudott arról, hogy a lány négy hónapon át Rison Lecion környékén együtt élt egy fiatalemberrel, akivel gyakran veszekedett s ilyenkor a legköze-

Arabok megszállták az Arab Liga épületét Párizsban

Párizs (UPI, Reuter, IFP). — Ötven főnyi arab csoport szállta meg tegnap az Arab Liga párizsi irodáját, az ellen tiltakozva, hogy Jordániában halálra ítélték Abu Daudot és társait. A rendőrség körülvette az épületet, amelyben az arab nagykövetség tanácskozása folyt, amikor diákok és munkások csoportja behatolt oda. A tüntetők csak azt követelték, hogy a nagykövetség gyakoroljon nyomást Jordánia kormányára. (Lásd beszámolókat a harmadik oldalon).

Feketén árusítják a cementet Somronban

Dzsábal Abu-Tuámá, a „háromszögben levő Baka el-Garbi-je” arab falu községi tanácsának tagja elmondta, hogy az utóbbi időben nagyfokú cement-hiány érezhető a Somronban és ezért a feketepiacon árusítják a cementet. Az üzérkedés olyan méreteket öltött, hogy a spekulánsok, akik nagymennyiségű cementet halmoztak fel titkos raktárakban, 400 fontért árusítják a cement tonnáját a hivatalos 138 fontos ár helyett.

PARIZS: A francia főváros értekezletére tegnap zárva volt, de nem a dollárválság miatt, hanem hivatalnokai sztrájkjának következtében. Az alkalmazottak, akik 13 százalékos fizetésemelést követelnek, ma is folytatják a sztrájkot és nem teszik közzé az értékek papírok árfolyamát.

UJ KELET

עיתון ימי בתי מלכות בשפה הונגרית
הוצאת ד. ר. ג. מרטון
העורך האחראי דוד שושן
התל. א.וי. קלט. טון. ימי. מרטון
תל. א.וי. 52. הרחוב 52. ת.ד. 831

ÖTVENKÉTES ÉVFOLYAM
Szent-Hedvig-utca 52.

Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN LEDSŐ
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

AZ UJ KELET HOLNAPI — PÉNTEKI — SZÁMÁBÓL:

- BARZILAY ISTVÁN:
SZÖKÖTT FEGYENC A KNESZETBEN
- EFRÁJIM KISHON:
HOGY VOLT!
- RAFAEL BÁSÁN:
INTERJU SIMON PERESSZEL,
a közlekedés- és postaügyi miniszterrel
- ASKENAZI ERVIN:
REKVIEM EGY HITKÖZSEGERT
(Paksi riport)
- Dr. ATLASZ MOSE:
ŐSI HÉBER FELIRATOK
- ERDŐHÁZI HUGÓ:
**A FRANCIA ROTHSCHILDOK
LEGENDÁJA**
- GIDEON HAUSNER:
KELET-NÉMETORSZÁG BUNEI
- BOROS GYÖRGY:
TELEVÍZIÓ-TOLVAJ A KÓRHÁZBAN
- BENEDEK PÁL:
**VAN-E BENNE BARNA KISLÁNY
ELADÓ?**
(Bírósági jegyzetek)

UJ KELET HOLNAPI — PÉNTEKI — SZÁMÁBAN